

Jānis Kokars

dzīv.

tālrunis

Zolitūdes traģēdijas parlamentārās
izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājam.

R.Balodim.

Kopija:

Komisijas loceklim: A.Kaimiņam.

Biedrībai „Zolitūde 21/11.

Iesniegums

19.10.2015.

Izlasot, „Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus, un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā”, galaziņojumu, man kā sertificētam metālkonstrukciju inženierim un drošības tehnikas speciālistam, ir vēlēšanās norādīt uz būtisku trūkumu šinī ziņojumā, kas var tikt novērsts. Pašlaik strādāju Jūras transporta jomā Anglijas Apvienotajā Karalistē, un manos darba pienākumos ietilpst arī avāriju un negadījumu izmeklēšana saistībā ar kuģiem. Viens no jebkuras avārijas izmeklēšanas rezultātiem, industrijā, kur es strādāju, ir precīzi norādīt **cēloni**, kas iedarbināja turpmāko notikumu un kļūdu ķēdi („palaida” nelaimi), kas rezultātā beidzās ar traģēdiju. Profesionālā valodā šim cēlonim ir termins – **root cause** (angl.). Kā piemēru var minēt pasažieru tvaikoņa” Titanic „katastrofu, kuras cēlonis bija kompānijas direktora P. Ismeja „draudzīgais ieteikums” kapteinim Smitam vadīt kuģi ar maksimālo ātrumu (22 mezgli /stundā), un tas, ka kapteinis tam piekrita, neskatoties uz to, ka drošības prasībām atbilstošais ātrums šinī reģionā bija 10 mezgli/stundā. Pēdējais piemērs-pasažieru kuģa” Costa Concordia” katastrofa. Izmeklēšanas komisijas ziņojumā ir norādīts katastrofas cēlonis- tas ir kuģa kapteiņa ierašanās uz komandtiltiņa moldāvu deļotājas pavadībā, un rīkojums mainīt kuģa kursu, lai veiktu bīstamu manevru.

Vadoties no augstāk minētā, **parlamentārās izmeklēšanas komisijas pienākums pirmkārt ir noskaidrot**, kas bija par iemeslu (**root cause**), lai būvinženieris Ivars Sergets mainītu sākotnējo konstruktīvo risinājumu nesošajai sijai, un no viengabala konstrukcijas pārprojektētu to uz savienojuma konstrukciju. Ja šādas izmaiņas projektā nebūtu veiktas, tad savienojošās skrūves nepārtrūktu. (tādu vispār nebūtu), sija pie pārslodzes liektos, deformētos (līdzīgi, kā tas ir noticis ar Dienvidu tiltu), tas notiktu pakāpeniski, būtu pamanāms, un cilvēki nebūtu gājuši bojā. **Kas konkrēti (fiziska, juridiska persona) ir palūdzis, „draudzīgi ieteicis” būvinženierim izdarīt šo dramatisko kļūdu.** Diemžēl turpmākās drošības barjeras- būvdarbu vadītājs, firmas Re&RE drošības procedūras, apakšuzņēmēji kas veica montāžu, būvuzraugs, būvvalde, atbildīgie ministriju darbinieki, citas augstas amatpersonas, visi pēc kārtas, veica savu darbu nolaidīgi vai neveica vispār un traģēdija notika. Ja kaut viens no šiem starposmiem būtu apzinīgi pildījis savus profesionālos pienākumus – ieņēmis kategorisku nostāju un teicis –**tādu konstrukciju montēt nedrīkst**, tad sākotnējais iemesls (root cause), būtu neitralizēts un nelaime nenotiktu.

Lūdzu komisiju atbildēt uz manu jautājumu un veikt nepieciešamos papildinājumus gala ziņojumā.

Ar Cieņu,

J.Kokars

Pievienoju profesionālo kvalifikāciju apstiprinošus dokumentus pielikumā.

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

PARLAMENTĀRĀS IZMEKLĒŠANAS KOMISIJA

PAR LATVIJAS VALSTS RĪCĪBU, IZVĒRTĒJOT 2013. GADA 21. NOVEMBRĪ ZOLITŪDĒ
NOTIKUŠĀS TRAGĒDIJAS CĒLOŅUS, UN TURPMĀKAJĀM DARBĪBĀM, KAS VEIKTAS
NORMATĪVO AKTU UN VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBU DARBĪBAS SAKĀRTOŠANĀ,
LAI NEPIEĻAUTU LĪDZĪGU TRAGĒDIJU ATKĀRTOŠANOS,
KĀ ARĪ PAR DARBĪBĀM MINĒTĀS TRAGĒDIJAS SEKU NOVĒRŠANĀ

Reģistrācijas nr. LV 900 000 283 00 • Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811
Tālrunis: 6708 7459 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā, 2015. gada 22. oktobrī

Nr. 511.9/18-20-12/15

Jānim Kokaram

Atbilde uz saņemto vēstuli

Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisija saņēma Jūsu 19.10.2015. vēstuli, kurā norādāt, ka komisijai bija pienākums noskaidrot, kāpēc lielveikala "Maxima" būvinženieris mainīja konstruktīvo risinājumu nesošajām sijām no viengabala konstrukcijas uz savienojuma konstrukciju.

Pateicamies par izrādīto iniciatīvu un sniegto priekšlikumu, tomēr vēlamies norādīt, ka saskaņā ar Satversmi un tai pakārtotajiem normatīvajiem aktiem parlaments nav tiesīgs veikt to izmeklēšanu, kas ir tiesībsardzības institūciju kompetencē. Turklāt policija un prokuratūra komisijas darbības laikā veica kriminālprocesa pirmstiesas izmeklēšanu un apsūdzības izvirzīšanu, komisijai saskaņā ar Kriminālprocesa likumu nebija iespējams iepazīties ar lietas materiāliem un aizsargājamo informāciju. Vēl pie tam ņemot vērā faktu, ka komisijas sēdes ir atklātas un aizklātās sēdēs nebūtu izslēdzama informācijas noplūde, tad komisijas darbības, veicot lielveikala būvniecībā iesaistīto personu nopratināšanu, varētu būtiski kaitēt tiesībsardzības institūciju veiktajai izmeklēšanai.

Iepriekšminēto iemeslu dēļ komisija izmeklēja trūkumus normatīvo aktu sistēmā un valsts iestāžu darbībā, kas varēja novest pie Zolitūdes traģēdijas, neiejaucoties tiesībsardzības iestāžu darbā. Tiešais iemesls, kāpēc lielveikala "Maxima" būvinženieris mainīja konstruktīvo risinājumu nesošajām sijām no viengabala konstrukcijas uz savienojuma konstrukciju, ir jānoskaidro tiesībsardzības iestādēm, nevis komisijai.

komisijas priekšsēdētājs

R.Balodis

Sagatavotājs:
Krišjānis Bebers
67087459

krisjanis.bebers@saeima.lv